

УДК 330.34:351.86(477)
 JEL: H56; O11; O20; Q01
 DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-3-54-64>

БЕЗПЕКОВІ ВИМІРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

©2026 МИХАЙЛИШИН Л. І., ЗАХАРОВА О. В., КУЛАЄЦЬ Г. П.

УДК 330.34:351.86(477)
 JEL: H56; O11; O20; Q01

Михайлишин Л. І., Захарова О. В., Кулаєць Г. П. Безпеківі виміри забезпечення сталого розвитку України

Стаття присвячена дослідженню безпекових вимірів забезпечення сталого розвитку України, обґрунтуванню ролі безпекової компоненти як системоутворюючого елементу досягнення Цілей сталого розвитку, а також оцінці впливу ключових груп безпекових ризиків на динаміку їх реалізації в умовах сучасних викликів та воєнної нестабільності. В результаті проведеного дослідження систематизовано Цілі сталого розвитку (ЦСР) за ознакою наявності безпекового змісту та встановлено їх функціональний взаємозв'язок із ключовими видами безпеки; проведено аналіз сучасних глобальних тенденцій досягнення ЦСР і визначено позиції України за індексом сталого розвитку, що дозволило виявити як сильні сторони (соціальна та екологічна стійкість), так і критичні структурні вразливості (інновації та інфраструктура). Здійснено порівняльний аналіз ефективності досягнення ЦСР в Україні відносно регіональних і світових показників, що засвідчив нерівномірність прогресу за окремими цілями. Особливу увагу приділено ідентифікації ключових груп безпекових ризиків (воєнних, економічних, енергетичних, інфраструктурних і соціально-демографічних), а також оцінці їх впливу на динаміку досягнення ЦСР. На основі матричного підходу побудовано матрицю «ймовірність – вплив», яка дозволила класифікувати безпекові ризики за рівнем критичності та визначити найбільш загрозові з них. Узагальнення результатів дослідження дало змогу обґрунтувати необхідність інтеграції безпекових чинників у механізми реалізації політики сталого розвитку, формування адаптивних інструментів управління ризиками та забезпечення стійкості соціально-економічної системи. Отримані результати можуть бути використані при розробці стратегій повоєнного відновлення України на засадах безпеки, стійкості та інноваційного розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток; безпековий вимір; безпекова компонента; Цілі сталого розвитку; безпекові ризики; економічна безпека; індекс сталого розвитку.

Рис.: 2. **Табл.:** 5. **Бібл.:** 13.

Михайлишин Лілія Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника (вул. Шевченка, 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна)

E-mail: iliiia.mykhailyshyn@pnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7944-5317>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210842525>

Захарова Ольга Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника (вул. Шевченка, 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна)

E-mail: olha.zakharova@cnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8718-0205>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219561134>

Кулаєць Галина Петрівна – викладач кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника (вул. Шевченка, 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна)

E-mail: halyna.kulaiets@cnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9529-8860>

UDC 330.34:351.86(477)

JEL: H56; O11; O20; Q01

Mykhailyshyn L. I., Zakharova O. V., Kulaiets H. P. Security Dimensions of Ensuring Sustainable Development of Ukraine

The article is devoted to the study of security dimensions in ensuring Ukraine's sustainable development, substantiating the role of the security component as a system-forming element in achieving the Sustainable Development Goals, as well as assessing the impact of key groups of security risks on the dynamics of their implementation in the context of modern challenges and wartime instability. As a result of the research conducted, the Sustainable Development Goals (SDGs) have been systematized according to the presence of security content, and their functional interconnection with key types of security has been established; an analysis of current global trends in achieving SDGs was carried out, and Ukraine's positions in the sustainable development index were determined, which made it possible to identify both strengths (social and environmental resilience) and critical structural vulnerabilities (innovation and infrastructure). A comparative analysis of the effectiveness of achieving the SDGs in Ukraine relative to regional and global indicators has been conducted, which confirmed uneven progress across individual goals. Particular attention was paid to identifying key groups of security risks (military, economic, energy, infrastructure, and socio-demographic), as well as assessing their impact on the dynamics of SDG achievement. Based on a matrix approach, a «probability – impact» matrix was constructed, which allowed for the classification of security risks by criticality level and the identification of the most threatening ones. The synthesis of the research results made it possible to substantiate the need to integrate security factors into sustainable development policy implementation mechanisms, to form adaptive risk management tools, and to ensure the resilience of the socioeconomic system. The obtained results can be used in the development of postwar recovery strategies for Ukraine based on security, resilience, and innovative development.

Keywords: sustainable development; security dimension; security component; Sustainable Development Goals; security risks; economic security; sustainable development index.

Fig.: 2. **Tabl.:** 5. **Bibl.:** 13.

Mykhailyshyn Lilia I. – D. Sc. (Economics), Professor, Head of the Department of International Economic Relations, Vasyl Stefanyk Carpathian National University (57 Shevchenko Str., Ivano-Frankivsk, 76018, Ukraine)

E-mail: iliiia.mykhailyshyn@pnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7944-5317>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210842525>

Zakharova Olha V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations, Vasyl Stefanyk Carpathian National University (57 Shevchenko Str., Ivano-Frankivsk, 76018, Ukraine)

E-mail: olha.zakharova@cnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8718-0205>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219561134>

Kulaiets Halyna P. – Lecturer of the Department of Entrepreneurship, Trade and Applied Economics, Vasyl Stefanyk Carpathian National University (57 Shevchenko Str., Ivano-Frankivsk, 76018, Ukraine)

E-mail: halyna.kulaiets@cnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9529-8860>

Сучасна модель сталого розвитку, імплементована в Україні відповідно до глобальних Цілей сталого розвитку ООН (ЦСР), орієнтована на досягнення збалансованого поєднання економічних, соціальних та екологічних пріоритетів та передбачає їх взаємодію та взаємопідсилення як основу довгострокового прогресу держави. Водночас у нинішніх умовах посилення глобальних і внутрішніх викликів, зокрема воєнної агресії, макроекономічної нестабільності, енергетичних дисбалансів, кліматичних загроз і високого рівня невизначеності міжнародного середовища, ключового значення набуває саме безпековий чинник, що визначає спроможність держави забезпечувати безперебійне функціонування стратегічних секторів економіки, підтримувати інституційну стійкість і зберігати людський потенціал, що є базовими передумовами сталого розвитку.

У національному вимірі безпекова складова має комплексний характер і охоплює економічну, енергетичну, продовольчу, фінансову, інфраструктурну, екологічну, кібернетичну та гуманітарну сфери, кожна з яких відображає тісний зв'язок між рівнем стійкості соціально-економічної системи та можливостями досягнення відповідних ЦСР. У зв'язку з цим інтеграція безпекових аспектів у механізми реалізації політики сталого розвитку набуває стратегічного значення та виступає однією з ключових передумов ефективної повоєнної відбудови України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика взаємозв'язку сталого розвитку та безпеки набула значного поширення в наукових дослідженнях, при цьому сучасний науковий дискурс демонструє поступовий перехід від розгляду сталого розвитку як виключно економіко-екологічної концепції до його трактування як комплексної системи, в основі якої лежить безпекова складова.

Так, у фундаментальній праці Ю. М. Харазішвілі обґрунтовано концепцію системної безпеки сталого розвитку, яка базується на ідеї дотримання меж безпечного функціонування соціально-економічних систем. Автором розроблено методологічний інструментарій оцінки сталого розвитку з позицій безпеки, включно з ідентифікацією загроз,

врахуванням тіньових процесів та формуванням стратегічних сценаріїв [9]. У дослідженні М. С. Уткіної Цілі сталого розвитку розглядаються як складова системи національної безпеки, при цьому автор акцентує увагу на необхідності інтеграції ЦСР у державну безпекову політику, підкреслюючи ключову роль інституційних і правових механізмів [7].

У наукових працях [1; 4; 5; 6; 8] підкреслюється вагома роль економічної та екологічної безпеки як визначального фактора сталого розвитку, як передумови забезпечення стійкості держави, при цьому зазначається той факт, що відсутність єдиних підходів та механізмів врахування безпекових чинників у досягненні прогресу на шляху сталого розвитку вимагає відповідних досліджень у цьому напрямі. Окрім того, безпеку як основу сталого розвитку досліджують і на мікроекономічному рівні, зокрема в роботі О. В. Зибаревої та Я. Є. Бурачок аналізуються загрози економічній безпеці підприємств в умовах сталого розвитку та запропоновано інтегровані підходи до їх подолання [2].

У роботі В. С. Іванченкова обґрунтовано багатомірну природу викликів сталого розвитку в умовах глобальної нестабільності та наголошено на необхідності інтеграції економічних, соціальних та екологічних компонентів через принципи системності, адаптивності та узгодженості політик [3].

Попри значний науковий доробок, аналіз літератури свідчить про наявність низки невирішених проблем, зокрема: відсутній єдиний комплексний підхід до інтеграції безпекових чинників у систему забезпечення сталого розвитку на макrorівні, який би поєднував економічні, соціальні, екологічні, інституційні та інфраструктурні аспекти; існує фрагментарність методичного інструментарію оцінки впливу безпекових ризиків на досягнення Цілей сталого розвитку, особливо в умовах воєнних і поствоєнних трансформацій; недостатньо дослідженими залишаються механізми адаптації державної політики сталого розвитку до умов високої невизначеності та багаторівневих загроз; обмеженою є розробка практичних інструментів інтеграції безпекової компоненти у страте-

гічне планування сталого розвитку, що знижує результативність реалізації державних стратегій.

Таким чином, наукові дослідження підтверджують тісний взаємозв'язок між безпекою та сталим розвитком, однак потребують подальшого поглиблення в напрямі формування цілісної концепції, яка б дозволила максимально враховувати безпекові чинники. Це зумовлює необхідність розробки ефективних механізмів інтеграції безпеки в систему забезпечення сталого розвитку України, що дозволить підвищити стійкість держави до сучасних викликів, забезпечити безперервність соціально-економічних процесів та досягнення стратегічних цілей у довгостроковій перспективі.

Метою статті є комплексне дослідження безпекових вимірів забезпечення сталого розвитку України, обґрунтування ролі безпекової компоненти як системоутворюючого елементу досягнення Цілей сталого розвитку, а також оцінка впливу ключових груп безпекових ризиків на динаміку їх реалізації в умовах сучасних викликів і воєнної нестабільності.

Для досягнення поставленої мети у статті визначено такі основні завдання:

- ✦ систематизувати Цілі сталого розвитку за ознакою наявності безпекового змісту та визначити їх функціональний взаємозв'язок із ключовими видами безпеки;
- ✦ проаналізувати сучасні глобальні тенденції досягнення ЦСР і визначити позиції та ступінь ефективності досягнення ЦСР в Україні;
- ✦ ідентифікувати основні групи безпекових ризиків, що впливають на сталий розвиток України та оцінити характер і масштаб їх впливу;
- ✦ дослідити інтегральні наслідки впливу безпекових ризиків на динаміку сталого розвитку;
- ✦ побудувати матрицю «ймовірність – вплив» для класифікації ключових безпекових ризиків за рівнем їх критичності;
- ✦ обґрунтувати необхідність інтеграції безпекових чинників у механізми забезпечення сталого розвитку України.

У процесі дослідження використано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечили комплексність і достовірність отриманих результатів, зокрема *метод теоретичного узагальнення та систематизації; структурно-функціональний аналіз* (для оцінки змісту та ролі безпекової складової в досягненні ЦСР); *методи аналізу та синтезу* (для дослідження взаємозв'язків між Цілями сталого розвитку та різними видами безпеки); *порівняльний аналіз* (для оцінки позицій України у глобальному та регіональ-

ному вимірі за показниками досягнення ЦСР); *метод експертно-аналітичної оцінки та матричний метод* (для ідентифікації ключових безпекових ризиків та їх класифікації за рівнем критичності).

Під безпековою складовою забезпечення сталого розвитку доцільно розуміти комплекс взаємопов'язаних економічних, соціальних, екологічних, інституційних та інфраструктурних характеристик, які визначають спроможність національної економіки функціонувати стабільно, протидіяти внутрішнім і зовнішнім викликам, гнучко реагувати на кризові трансформації та забезпечувати відтворення людського, природного та виробничого потенціалів у довгостроковому вимірі. Така складова виконує роль системного інструменту підтримання збалансованості та стійкості держави, сприяючи досягненню стратегічних орієнтирів сталого розвитку шляхом зниження ризиків, посилення інституційної спроможності та забезпечення безперервності соціально-економічних процесів. Роль безпекової компоненти в забезпеченні сталого зростання ілюструє *рис. 1*. Відповідно, безпекова компонента розглядається як системоутворюючий чинник, що забезпечує функціональність усіх секторів економіки; індикатор якості державної політики, її здатності адаптуватися до шоків; основа для формування модернізаційної траєкторії, у якій відновлення та розвиток є взаємопов'язаними; основа стабільності людського капіталу, без якого неможливий прогрес у ЦСР; детермінанта структурних реформ у напрямках енергетики, агросектора, індустрії та публічного управління. У результаті безпекова компонента не є окремим елементом, а виступає інтегральним ядром української моделі сталого розвитку.

Незважаючи на те, що серед глобальних Цілей сталого розвитку відсутня окрема ціль, безпосередньо присвячена безпеці, значна її частина в національному контексті має виражене безпекове наповнення. В умовах України дані цілі набувають особливої значущості, оскільки формують основу стабільного розвитку людського потенціалу, економічних інституцій і виробничих систем.

Цілі, які прямо або опосередковано відображають безпековий аспект, узагальнено та систематизовано в *табл. 1*. Отже, понад половини ЦСР має безпосередній зв'язок із захистом критичних функцій держави, що дозволяє говорити про вбудовану безпекову складову до системи сталого розвитку.

За даними останнього звіту ООН Sustainable Development Goals Report 2025 [12], до країн, що мають найкращі успіхи в досягненні цілей сталого розвитку, переважно належать країни ЄС за винятком Великобританії (11 місце) та Японії (19 місце).

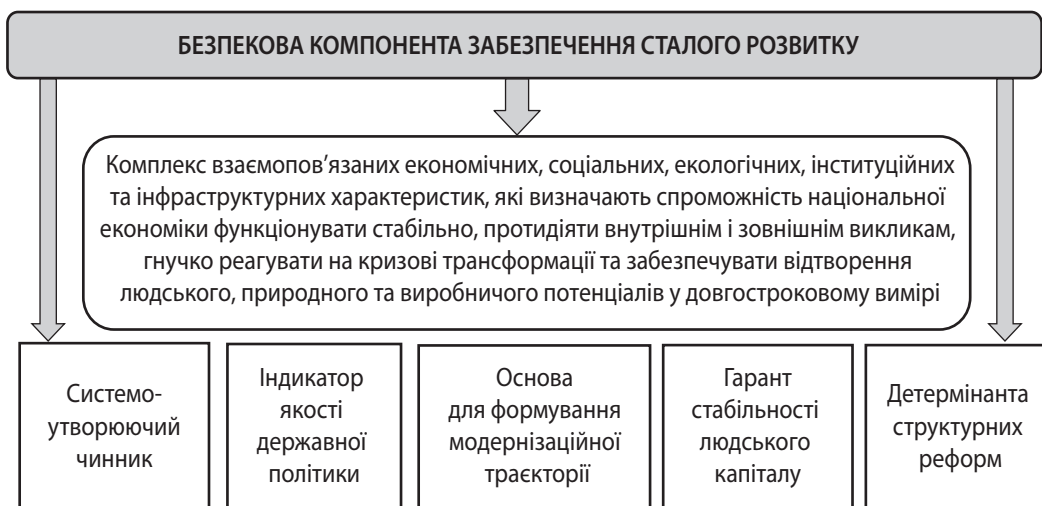

Рис. 1. Роль безпекової компоненти в забезпеченні сталого зростання

Джерело: авторська розробка.

Таблиця 1

Безпечивий зміст окремих цілей сталого розвитку

ЦСР	Функціональна компонента безпеки
ЦСР 2 «Подолання голоду, розвиток сільського господарства»	Продовольча безпека, стабільність аграрного виробництва, стійкість ланцюгів постачання
ЦСР 3 «Міцне здоров'я та благополуччя»	Епідеміологічна безпека, стійкість системи охорони здоров'я, демографічна стійкість
ЦСР 6 «Чиста вода та належні санітарні умови»	Водна безпека, контроль якості водних ресурсів, інфраструктурна стійкість
ЦСР 7 «Доступна та чиста енергія»	Енергетична безпека, диверсифікація джерел, розвиток відновлюваної енергетики
ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання»	Економічна безпека, продуктивність, зайнятість, стійкість ринків праці
ЦСР 9 «Індустріалізація, інновації та інфраструктура»	Технологічна та інфраструктурна безпека, виробнича безпека, стійкість критичних об'єктів
ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад»	Соціальна безпека, стійкість громад, управління ризиками та кризами
ЦСР 12 «Відповідальне споживання та виробництво»	Ресурсна та екологічна безпека
ЦСР 13 «Боротьба зі зміною клімату»	Кліматична безпека, запобігання техногенним і природним катастрофам
ЦСР 16 «Мир, справедливість і сильні інститути»	Інституційна, правова, антикорупційна та управлінська безпека
ЦСР 17 «Партнерство заради сталого розвитку»	Безпека міжнародного співробітництва, зовнішньоекономічна стійкість

Джерело: складено авторами на основі [10; 13].

Зокрема, серед країн, що досягли найсуттєвішого прогресу, – Фінляндія, Швеція, Данія, Німеччина та Франція. Однак загалом у звіті зазначається, що світ залишається далеким від досягнення Цілей сталого розвитку на період до 2030 року, зокрема зі 169 цілей сталого розвитку 139 можна оцінити за допомогою даних, і серед них лише 35% демон-

струють достатній прогрес (з них 18% йдуть за планом, а 17% демонструють помірний прогрес). Натомість 48% цілей демонструють недостатній прогрес, у тому числі 31% – лише незначний прогрес, а 17% – взагалі відсутність прогресу. Найбільше занепокоєння викликає те, що 18% цілей відстають від базового рівня 2015 року [12].

Якщо в розрізі цілей розглядати країни, що мають найвищі оцінки за індексом сталого розвитку (SDGI), то за всіма цілями в топ-5 входять країни, індекс яких перевищує 80%, що свідчить про суттєвий прогрес на шляху досягнення цілей сталого розвитку (табл. 2). Так, Корея має найвищі оцінки за ЦСР 2 «Подолання голоду» (82,27) та ЦСР 9 «Інновації та інфраструктура» (99,67), Норвегія – за ЦСР 3 «Міцне здоров'я» (96,92%), Китай максимально на 100 досягнув прогресу за ЦСР 4 «Якісна освіта», Ісландія є лідером за прогресом у досягненні ЦСР 5 «Гендерна рівність» (92,66) та ЦСР 7 «Доступна та чиста енергія» (99,21). Чилі демонструє найбільш суттєвий прогрес серед країн світу за ЦСР 6 «Чиста вода та належні санітарні умови» (96,76), а Куба – за ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання» (90,7) та «Партнерство заради сталого розвитку» (91,25). Топ-5 країн – Бельгія, Ісландія, ОАЕ, Словенія та Чехія – на 100% досягли прогресу за ЦСР 10 «Зменшення нерівності». За екологічними цілями ЦСР 13, 14 і 15 лідерами є Бурунді (99,72), Румунія (85,89) та Болгарія (94,27) відповідно. За ЦСР 16 «Мир і справедливість» найбільший прогрес демонструє Фінляндія (92,69).

Щодо України, то, за даними звіту ООН Sustainable Development Report 2025, країна займає 42 позицію із оцінкою індексу 75,75 (помірний прогрес). Динаміка Індексу досягнення цілей сталого розвитку (SDGI) для України представлена на рис. 2 та свідчить про несуттєве зростання, зокрема збільшення на 3,5% з 73,19 у 2020 р. до 75,74 у 2025 р. За весь період значення індексу знаходяться в діапазоні помірному прогресу (60–80 балів), але якщо за оцінками 2022 р. Україна займала 36 місце серед країн світу, то вже за оцінками 2025 р. її позиції погіршилися – 42 місце.

Якщо аналізувати в розрізі окремих цілей, то 100% прогрес Україна демонструє за ЦСР 10 «Зменшення нерівності», як і всі інші європейські країни. Далі найбільш успішними є кроки на шляху досягнення ЦСР 13 «Боротьба зі зміною клімату», ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад», ЦСР 15 «Збереження екосистем суші», ЦСР 6 «Чиста вода та належні санітарні умови» і ЦСР 4 «Якісна освіта» (більше 75%). Найменш успішною є ЦСР 9 «Інновації та інфраструктура» (50%).

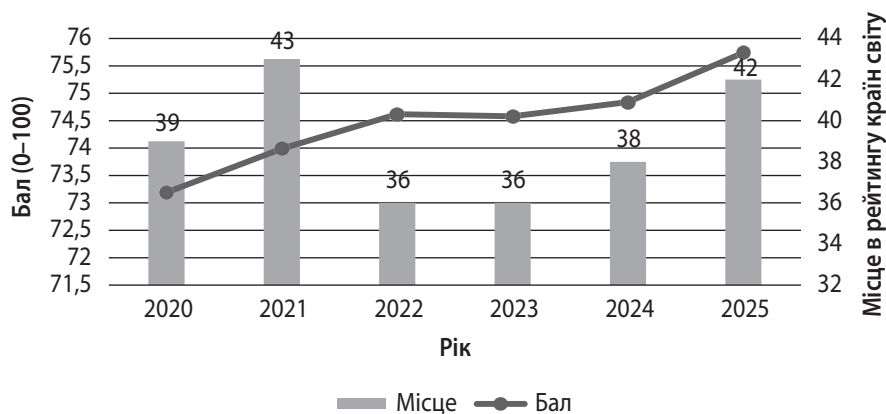
Результати порівняння успіхів України із середньорегіональними та середньосвітовими оцін-

Таблиця 2

Топ-5 країн лідерів на найвищому рівні SDGI в розрізі ЦСР (2025 р.)

ЦСР2	ЦСР3	ЦСР4	ЦСР5	ЦСР6	ЦСР7	ЦСР8	ЦСР9
Корея (82,27)	Норвегія (96,92)	Китай (100)	Ісландія (92,66)	Чилі (96,76)	Ісландія (99,21)	Куба (90,70)	Корея (99,67)
Китай (80,73)	Ісландія (96,86)	ОАЕ (99,83)	Фінляндія (91,40)	Угорщина (96,61)	Швеція (99,05)	Мальта (86,09)	США (98,74)
Франція (78,88)	Швеція (96,22)	Литва (99,56)	Норвегія (89,90)	Австрія (91,38)	Норвегія (98,92)	Японія (85,64)	Швеція (98,46)
Австрія (77,91)	Люксембург (96,13)	Польща (99,46)	Швеція (89,53)	Греція (91,15)	Фінляндія (95,98)	Чехія (85,05)	Швейцарія (98,33)
Данія (77,57)	Ізраїль (96,07)	Франція (99,46)	Нова Зеландія (89,47)	Фінляндія (90,85)	Уругвай (95,82)	Німеччина (83,65)	Бельгія (97,98)
ЦСР10	ЦСР11	ЦСР12	ЦСР13	ЦСР14	ЦСР15	ЦСР16	ЦСР17
Бельгія (100)	Багамські о-ви (100)	Лесото (98,32)	Бурунді (99,72)	Румунія (85,89)	Болгарія (94,37)	Фінляндія (92,69)	Куба (91,25)
Ісландія (100)	Естонія (98,91)	Мозамбік (97,62)	Гвінея-Бісау (99,65)	Естонія (85,79)	Білорусь (92,41)	Данія (92,41)	Чилі (88,33)
ОАЕ (100)	Люксембург (98,88)	Сьєрра-Леоне (97,55)	ЦАР (99,57)	Фінляндія (85,34)	Чехія (92,03)	Ісландія (91,08)	Уругвай (87,81)
Словенія (100)	Фінляндія (98,76)	Конго (97,38)	Ліберія (99,44)	Домініканська Республіка (83,61)	Гайана (91,45)	Естонія (90,91)	Норвегія (86,17)
Чехія (100)	Франція (98,31)	Малаві (97,30)	Ефіопія (99,42)	Ліберія (83,06)	Польща (91,13)	Люксембург (90,58)	Чорногорія (85,52)

Джерело: складено авторами на основі [12].

Рис. 2. Динаміка SDGI України у 2020–2025 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі [11].

ками в розрізі цілей представлені в табл. 3. Отже, результати проведеного аналізу демонструють нерівномірність прогресу, зокрема за низкою цілей Україна демонструє значно вищі результати, тоді як за іншими – суттєво відстає.

Україна демонструє випередження як відносно регіону, так і світу за низкою ЦСР, зокрема ЦСР 5 (гендерна рівність), ЦСР 6 (чиста вода), ЦСР 8 (економічне зростання), ЦСР 10 (зменшення нерівності), ЦСР 11 (сталі міста), ЦСР 13

(кліматична політика), ЦСР 15 (екосистеми суші), а також ЦСР 16 і 17, що свідчить про відносну стійкість соціальної, екологічної та інституційної сфер навіть в умовах війни. Водночас за окремими цілями Україна випереджає світ, але поступається регіону, зокрема за ЦСР 3 (здоров'я), ЦСР 7 (енергія) та ЦСР 12 (відповідальне споживання), що зумовлено наслідками воєнних руйнувань і структурними обмеженнями. Найбільш критичне відставання спостерігається за ЦСР 9 (інновації та інфраструктура), що пов'язано з низьким рівнем

Таблиця 3

Оцінки України відносно регіональних і середньосвітових за SDGI в розрізі цілей (2025 р.)

Ціль	Україна	Регіон (Східна Європа та Центральна Азія)	Δ Україна / регіон, %	Світ	Δ Україна / світ, %
ЦСР 2	61,2	62,3	-1,8	60,9	0,5
ЦСР 3	76,3	78,5	-2,8	71,7	6,5
ЦСР 4	77,5	84,9	-8,6	78,9	-1,8
ЦСР 5	68,8	64,1	7,3	60,5	13,6
ЦСР 6	80,2	72,4	10,8	67,0	19,7
ЦСР 7	70,9	73,0	-2,9	64,5	10,0
ЦСР 8	73,8	71,5	3,2	72,9	1,3
ЦСР 9	51,2	51,3	-0,3	71,5	-28,5
ЦСР 10	100,0	86,2	16,0	65,6	52,4
ЦСР 11	87,1	84,7	2,8	65,9	32,2
ЦСР 12	78,6	75,6	3,9	79,7	-1,4
ЦСР 13	90,9	84,6	7,4	88,1	3,2
ЦСР 14	59,4	63,3	-6,0	61,6	-3,6
ЦСР 15	79,6	73,8	7,8	57,7	38,0
ЦСР 16	64,6	64,9	-0,5	55,4	16,5
ЦСР 17	74,9	69,4	7,9	62,6	19,8

Джерело: розраховано авторами на основі [12].

інвестицій у дослідження та розробки, руйнування виробничої бази та відтоком людського капіталу, і формує одну з ключових загроз для повоєнного відновлення.

Таким чином, Україна демонструє високий рівень стійкості в більшості соціальних та екологічних ЦСР, часто перевищуючи середньосвітові показники, у тому числі найсильніші позиції має за ЦСР 6, 10, 11, 13, 15, 17, найбільший виклик – за ЦСР 9 (інновації та промисловість), що створює критичний бар'єр для відбудови й економічної безпеки. Зіставлення із регіоном і світом показує, що Україна зберігає відносно високі позиції попри війну, але відновлення та розвиток інноваційної та промислової бази є ключовим для стійкого розвитку. Найбільші вразливості та ключові «вузькі місця» пов'язані із інфраструктурними руйнуваннями (енергія, транспорт, житло), що стримують одночасно ЦСР 7, 9 і 11 та є прямою загрозою економічній і соціальній безпеці; продовольчою вразливістю унаслідок порушень логістики та втрати земель, що посилює ризики для ЦСР 2 та може створювати потенційні гуманітарні кризи; інституційною слабкістю (верховенство права, корупція), що знижує ефективність відновлення й інвестицій та є критичною для ЦСР 16 і 8. Отже, загальна структура результатів свідчить, що безпекова компонента є визначальною для динаміки багатьох ЦСР.

Поступ України в реалізації Цілей сталого розвитку значною мірою залежить від рівня безпеки держави, її здатності протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам, адаптуватися до кризових умов і забезпечувати функціонування базових інституцій. Безпекова ситуація, особливо в період після 2014 р. і в умовах повномасштабної агресії 2022 р., стала визначальним фактором, що змінив траєкторію досягнення кожної з 17 ЦСР. Безпечові ризики проявилися не лише через прямі фізичні руйнування та втрату ресурсів, а й через порушення економічних, соціальних і демографічних процесів, що формують стійкість держави. У цьому контексті оцінка впливу безпекових чинників є ключовою для розуміння реальних можливостей України реалізувати стратегічні цілі сталого розвитку в середньо- та довгостроковій перспективі.

У дослідженні була проведена оцінка впливу ключових груп безпекових ризиків, які були поділені на чотири групи (воєнні; економічні; енергетичні та інфраструктурні; демографічні та соціальні), на ЦСР України.

Перша група – це воєнні ризики. Так, воєнна агресія є найбільш критичним чинником, що визначає показники прогресу України за ЦСР:

- ✦ ЦСР 1 «Подолання бідності» – різке збільшення кількості домогосподарств, що потрапили за межу бідності; зниження реальних доходів;
- ✦ ЦСР 2 «Подолання голоду» – зменшення агровиробництва, мінування земель, порушення логістики;
- ✦ ЦСР 3 «Міцне здоров'я» – зростання навантаження на медичну систему, збільшення смертності та травматизму;
- ✦ ЦСР 4 «Якісна освіта» – руйнація освітньої інфраструктури, дистанційне навчання, зниження доступу до освіти;
- ✦ ЦСР 7 «Доступна та чиста енергія», 9 «Інновації та інфраструктура», 11 «Сталий розвиток міст і громад» – значні руйнування енергетичної, транспортної та комунальної інфраструктури;
- ✦ ЦСР 16 «Мир, справедливість та сильні інститути» – тиск на систему правосуддя, зростання навантаження на органи влади та силові структури.

Загалом, війна створила системний негативний ефект майже на всі ЦСР, що значно уповільнило або зупинило прогрес за багатьма напрямками.

Друга група ризиків – економічні, зокрема макроекономічні дисбаланси (інфляція, падіння виробництва, дефіцит бюджету, збільшення державного боргу), які мають прямий вплив на:

- ✦ ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання» – скорочення робочих місць, тінізація зайнятості, зменшення інвестицій;
- ✦ ЦСР 9 «Інновації та інфраструктура» – зниження промислового виробництва, обмежений доступ до фінансування інновацій;
- ✦ ЦСР 10 «Зменшення нерівності» – поглиблення соціально-економічних диспропорцій;
- ✦ ЦСР 12 «Відповідальне споживання та виробництво» – обмеження ресурсів для екологічних та інноваційних проєктів.

Економічні ризики сповільнюють досягнення ЦСР через брак фінансових ресурсів, нерівномірність відновлення та зростання регіональних диспропорцій.

Третя група – енергетичні та інфраструктурні ризики. Так, системні атаки на енергетичну інфраструктуру, дефіцит генеруючих потужностей і трансформація енергобалансу впливають на:

- ✦ ЦСР 7 «Доступна та чиста енергія» – порушення стійкості енергосистеми, дефіцит потужностей, уповільнення розвитку ВДЕ;
- ✦ ЦСР 9 «Інновації та інфраструктура» – масштабні руйнування критичної інфраструктури;

- ✦ ЦСР 11 «Стийкі міста та громади» – зниження якості міського середовища, уразливість житлової інфраструктури.

Енергетичні ризики мають мультіплікативний ефект, оскільки порушують функціонування економіки в цілому.

Четверта група – демографічні та соціальні ризики, зокрема міграція, зниження чисельності населення, збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб, впливають на:

- ✦ ЦСР 3 «Міцне здоров'я» – погіршення доступу до медичних послуг;
- ✦ ЦСР 4 «Якісна освіта» – зростання нерівності в доступі до освіти;
- ✦ ЦСР 5 «Гендерна рівність» – нові виклики, пов'язані із соціальними навантаженнями на жінок;
- ✦ ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання» – дефіцит робочої сили, зміна структури зайнятості.

Соціально-демографічні ризики формують довгострокові структурні обмеження для досягнення ЦСР.

Проте варто зазначити, що безпекові ризики мають системний інтегральний вплив на динаміку ефективності досягнення ЦСР. Так, у результаті аналізу всіх груп ризиків, було виділено такі ключові інтегральні наслідки:

- ✦ *сповільнення або зупинення прогресу за більшістю цілей.* За низкою цілей (7, 9, 11, 16) спостерігається навіть відкочування до нижчих числових значень індикаторів порівняно з довоєнними роками;
- ✦ *переорієнтація розвитку на «виживання», а не на стійкість.* Ресурси держави зосереджені на безпековому секторі, гуманітарних потребах і підтримці критичної інфраструктури, що обмежує можливості інвестувати в довгострокові напрями сталого розвитку;
- ✦ *ускладнення досягнення взаємозалежних цілей.* Через інтегровану природу ЦСР погіршення одного напрямку (наприклад, енергетики) тягне за собою негативний вплив на інші (інновації, інфраструктуру, економіку, добробут);
- ✦ *зростання регіональної нерівності.* Ті регіони, що зазнали найбільших руйнувань, демонструють найбільший регрес за показниками ЦСР.

Виявлений та досліджений взаємозв'язок між цілями сталого розвитку та безпековими ризиками і характером їх впливу ілюструє *табл. 4*.

Таким чином, саме безпекові ризики набули ключового значення у формуванні сучасної траекто-

рії досягнення Цілей сталого розвитку в Україні, істотно обмеживши потенціал їх реалізації. Найбільш відчутних втрат зазнали напрями, пов'язані з розвитком інфраструктури, енергетичної системи, економічної динаміки, соціальної стабільності та ефективності інституцій. Водночас окремі сфери зберігають можливості для відновлення за умови покращення безпекового середовища, структурної модернізації економіки та активізації міжнародної підтримки. У подальшому комплексний аналіз впливу безпекових факторів на досягнення ЦСР має стати підґрунтям для коригування державної політики сталого розвитку та розробки нових підходів до відновлення, орієнтованих на підвищення стійкості.

Звикористанням матричного підходу було сформовано матрицю безпекових ризиків, що дало змогу здійснити їх класифікацію залежно від ступеня впливу на прогрес у досягненні ЦСР України. При цьому оцінювання здійснювалося за двома параметрами: *імовірністю виникнення ризиків* (низька, середня, висока) та *рівнем їх впливу* (низький, середній, високий). За результатами аналізу всі ризики було згруповано в чотири категорії: критичні, високого рівня, суттєві та помірні (*табл. 5*).

Отже, побудована матриця свідчить, що *найбільш критичними* є воєнні, економічні, енергетичні ризики, що мають високу ймовірність та максимальний вплив і, відповідно, є ключовими факторами регресу за більшістю ЦСР. До *суттєвих ризиків* впливу можна віднести соціально-демографічні, інституційні та кібернетичні, а до *помірних* – екологічні та технологічні, але в умовах війни їх вплив підвищується.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано, що безпекова компонента є системоутворюючим елементом забезпечення сталого розвитку України та визначає спроможність держави досягати стратегічних орієнтирів у довгостроковій перспективі. Доведено, що в умовах воєнної агресії, макроекономічної нестабільності та зростання глобальних ризиків саме безпека виступає базовою передумовою підтримання стійкості соціально-економічної системи, забезпечення безперервності функціонування ключових секторів економіки та збереження людського потенціалу.

Систематизація ЦСР за ознакою наявності безпекового змісту підтвердила, що значна їх частина прямо або опосередковано пов'язана із забезпеченням різних видів безпеки, що дозволяє трактувати безпекову складову як інтегральне ядро національної моделі сталого розвитку. Проведений аналіз динаміки індексу сталого розвитку

Взаємозв'язок між ЦСР, безпековими ризиками та характером їх впливу на прогрес України

ЦСР (номер і назва)	Типи безпекового ризику	Характер впливу на досягнення ЦСР
ЦСР 1 «Подолання бідності»	Воєнні, економічні, соціальні	Зростання бідності, втрата доходів, збільшення потреби в соціальному захисті
ЦСР 2 «Подолання голоду»	Воєнні, економічні	Порушення агровиробництва, мінування земель, зниження продовольчої безпеки
ЦСР 3 «Міцне здоров'я та благополуччя»	Воєнні, соціальні, демографічні	Підвищення смертності, перевантаження медичної системи, погіршення доступу до послуг
ЦСР 4 «Якісна освіта»	Воєнні, соціальні	Руйнування шкіл, порушення навчального процесу, збільшення освітньої нерівності
ЦСР 5 «Гендерна рівність»	Соціальні, демографічні	Зростання навантаження на жінок, збільшення вразливості певних груп
ЦСР 6 «Чиста вода та санітарія»	Воєнні, інфраструктурні	Руйнування водопостачальних мереж, проблеми доступу до безпечної води
ЦСР 7 «Доступна та чиста енергія»	Воєнні, енергетичні	Атаки на енергетичну інфраструктуру, дефіцит потужностей, збої в постачанні
ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання»	Економічні, воєнні, соціальні	Падіння ВВП, зростання безробіття, тінізація економіки, відтік кадрів
ЦСР 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура»	Воєнні, економічні, інфраструктурні	Руйнування промислових активів, скорочення інноваційної активності, порушення логістики
ЦСР 10 «Зменшення нерівності»	Економічні, соціальні	Поглиблення регіональних і соціальних диспропорцій
ЦСР 11 «Стийкі міста та громади»	Воєнні, інфраструктурні	Руйнування житла, порушення транспортних мереж, зниження якості життя
ЦСР 12 «Відповідальне споживання та виробництво»	Економічні, енергетичні	Скорочення ресурсів для екологічних проєктів, зміщення фокусу на виживання
ЦСР 13 «Боротьба зі зміною клімату»	Енергетичні, економічні	Уповільнення екологічних реформ, пріоритетність короткострокових рішень
ЦСР 14 «Морські екосистеми»	Воєнні, екологічні	Забруднення акваторій, ризики для біорізноманіття Чорного моря
ЦСР 15 «Наземні екосистеми»	Воєнні, екологічні	Втрати екосистем через бойові дії, деградація ґрунтів
ЦСР 16 «Мир, справедливість та сильні інститути»	Воєнні, політичні, інституційні	Зростання навантаження на інститути, зміна правових режимів, ризики корупції
ЦСР 17 «Партнерство заради сталого розвитку»	Економічні, політичні	Посилення залежності від зовнішньої допомоги, обмеження інвестиційних потоків

Джерело: складено авторами.

Матриця «імовірність – вплив» для ключових груп безпекових ризиків України

Тип ризику	Ймовірність	Ступінь впливу	Комірка матриці	ЦСР, що найбільше страждають
Воєнні ризики	B	B	Критичні (B/B)	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 16
Економічні ризики	B	B	Критичні (B/B)	1, 8, 9, 10, 12, 17
Енергетичні ризики	B	B	Критичні (B/B)	7, 9, 11, 13
Інфраструктурні ризики	B	C–B	Високі (B/C, B/B)	9, 11
Соціально-демографічні ризики	B	C	Суттєві (B/C)	3, 4, 5, 8, 10
Політико-інституційні ризики	C	C–B	Суттєві (C/B)	16, 17
Екологічні ризики	C	C	Помірні (C/C)	2, 14, 15
Кібербезпекові ризики	C–B	C	Суттєві (C–B/C)	7, 9, 16
Технологічні ризики та збої цифрової інфраструктури	C	C	Помірні (C/C)	9, 11, 17

Джерело: авторська розробка.

засвідчив, що Україна зберігає позиції помірного прогресу, демонструючи відносну стійкість у соціальній, екологічній та інституційній сферах, водночас характеризується суттєвими структурними дисбалансами, зокрема критичним відставанням у сфері інновацій та інфраструктури.

Встановлено, що ключовими чинниками, які визначають динаміку досягнення ЦСР, є безпекові ризики, що мають системний і мультиплікативний вплив, який проявляється у сповільненні або регресі за окремими цілями, зростанні регіональних диспропорцій, обмеженні інвестиційного потенціалу та переорієнтації державної політики з довгострокового розвитку на короткострокове забезпечення стійкості. Побудована матриця ризиків дозволила ідентифікувати найбільш критичні ризики (воєнні, економічні, енергетичні), які формують основні бар'єри для відновлення та досягнення ЦСР.

Узагальнення отриманих результатів дає підстави стверджувати, що ефективна реалізація політики сталого розвитку в Україні можлива лише за умови системної інтеграції безпекових чинників у стратегічне планування, формування адаптивних механізмів управління ризиками та посилення інституційної спроможності держави.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці кількісних моделей оцінки впливу безпекових ризиків на досягнення ЦСР, поглибленні методичного інструментарію інтеграції безпекової компоненти в державну політику, а також у формуванні сценаріїв повоєнного відновлення України на засадах стійкості, інноваційності та цифрової трансформації. Особливої уваги потребує

дослідження механізмів підвищення інвестиційної привабливості, відновлення інфраструктури та розвитку людського капіталу як ключових факторів забезпечення довгострокового сталого розвитку. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Бреус С. В., Денисенко М. П. Теоретичне підґрунтя забезпечення сталого розвитку через призму управління економічною безпекою держави. *Економіка і управління*. 2023. № 3. С. 16–23. DOI: <https://doi.org/10.36919/2312-7812.3.2023.16>
2. Зибарева О. В., Бурачок Я. Є. Економічна безпека підприємств України в умовах сталого розвитку: сучасний стан, чинники та шляхи зміцнення. *Проблеми сучасних трансформацій Серія «Економіка та управління»*. 2025. № 18. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-04-10>
3. Іванченков В. С. Обґрунтування викликів сталого розвитку в умовах глобальної нестабільності. *Економічний простір*. 2025. № 201. С. 304–310. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.201.304-310>
4. Кратко О. В., Мунтян Л. Я., Демчук Л. І. Екологічна безпека України в контексті сталого розвитку. *Екологічні науки*. 2021. № 7. С. 219–224. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2021.eco.7-34.37>
5. Мойсеєнко І. Сталий економічний розвиток на основі стратегії економічної безпеки. *Економічний вісник університету*. 2013. Вип. 21(1). С. 172–176. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2013_21\(1\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2013_21(1)_29).
6. Сокольська Т. В., Поліщук С. П., Шевченко К. Р. Національна безпека як визначний фактор сталого розвитку у контексті взаємозв'язку публічної політики та державних інститутів. *Проблеми*

- сучасних трансформацій. Серія «Право, публічне управління та адміністрування». 2025. № 16.
DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-16-02-25>
7. Уткіна М. С. Цілі сталого розвитку як складова системи національної безпеки: правовий і методологічний підходи. *Право і безпека*. 2025. № 3. С. 91–101.
DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2025.3.08>
  8. Феленчак Ю. Б. Соціально-економічна безпека держави як запорука сталого розвитку. *Академічні візії*. 2023. Вип. 18.
DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13898913>
  9. Харазішвілі Ю. М. Системна безпека сталого розвитку: інструментарій оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації : монографія. Київ, 2019. 304 с.
  10. Цілі сталого розвитку: Україна : Національна доповідь. Київ, 2017. 174 с.
  11. Sustainable Development Goals (SDGs) Ukraine. URL: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/reporting-status/>
  12. The Sustainable Development Goals Report 2025. URL: <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2025/sustainable-development-report-2025.pdf>
  13. Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. *United Nations*. New York, 2015. 41 p.
- REFERENCES**
- Breus S. V. & Denysenko M. P. (2023). Teoretychne pidgruntia zabezpechennia staloho rozvytku cherez pryzmu upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu derzhavy [Theoretical basis for ensuring sustainable development through the prism of managing the economic security of the state]. *Ekonomika i upravlinnia*, 3, 16–23.
<https://doi.org/10.36919/2312-7812.3.2023.16>
- Felenchak Yu. B. (2023). Sotsialno-ekonomichna bezpeka derzhavy yak zaporuka staloho rozvytku [Socio-economic security of the state as a guarantee of sustainable development]. *Akademichni vizii*, 18.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13898913>
- Ivanchenkov V. S. (2025). Obgruntuvannia vyklykiv staloho rozvytku v umovakh hlobalnoi nestabilnosti [Substantiation of sustainable development challenges in conditions of global instability]. *Ekonomichniy prostir*, 201, 304–310.
<https://doi.org/10.30838/EP.201.304-310>
- Kharazishvili Yu. M. (2019). *Systemna bezpeka staloho rozvytku: instrumentarii otsinky, rezervy ta stratehichni stsenarii realizatsii*: monohrafiia [System security of sustainable development: assessment tools, reserves and strategic implementation scenarios: monograph]. Kyiv.
- Kratko O. V., Muntian L. Ya. & Demchuk L. I. (2021). Ekologichna bezpeka Ukrainy v konteksti staloho rozvytku [Ecological security of Ukraine in the context of sustainable development]. *Ekologichni nauky*, 7, 219–224.
<https://doi.org/10.32846/2306-9716/2021.eco.7-34.37>
- Kyiv (2017). *Tsili staloho rozvytku: Ukraina: Natsionalna dopovid* [Sustainable Development Goals: Ukraine: National report]. Kyiv.
- Moiseienko I. (2013). Stalyi ekonomichnyi rozvytok na osnovi stratehii ekonomichnoi bezpeky [Sustainable economic development based on the economic security strategy]. *Ekonomichniy visnyk universytetu*, 21(1), 172–176. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2013_21\(1\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2013_21(1)_29)
- New York (2015). *Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York.
- The Sustainable Development Goals Report 2025. <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2025/sustainable-development-report-2025.pdf>
- Sustainable Development Goals (SDGs) Ukraine. <https://sdg.ukrstat.gov.ua/reporting-status/>
- Sokolska T. V., Polishchuk S. P. & Shevchenko K. R. (2025). Natsionalna bezpeka yak vyznachnyi faktor staloho rozvytku u konteksti vzaiemozv'язku publichnoi polityky ta derzhavnykh institutiv [National security as a defining factor of sustainable development in the context of the relationship between public policy and state institutions]. *Problemy suchasnykh transformatsii Seriiia «Pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia»*, 16.
<https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-16-02-25>
- Utkina M. S. (2025). Tsili staloho rozvytku yak skladova systemy natsionalnoi bezpeky: pravovyi i metodologichni pidkhody [Sustainable development goals as a component of the national security system: legal and methodological approaches]. *Pravo i bezpeka*, 3, 91–101.
<https://doi.org/10.32631/pb.2025.3.08>
- Zybareva O. V. & Burachok Ya. Ye. (2025). Ekonomichna bezpeka pidpriemstv Ukrainy v umovakh staloho rozvytku: suchasnyi stan, chynnyky ta shliakhy zmitsnennia [Economic security of enterprises of Ukraine in the conditions of sustainable development: current state, factors and ways of strengthening]. *Problemy suchasnykh transformatsii Seriiia «Ekonomika ta upravlinnia»*, 18.
<https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-04-10>

Стаття надійшла до редакції / Received: 09.03.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 22.03.2026
Оприлюднено / Published: 30.04.2026